

Regnskapsundersøkelsen 2024: Store investeringer i skoler

Kommunal Rapport 05.03.2025

I alt 17 prosent av investeringene som kommunene gjorde i fjor, gikk til grunnskoler. Det viser KS' regnskapsundersøkelse for 2024.

Kortversjon

- Kommunene fortsetter å investere i skolebygg, til tross for økonomiske utfordringer.
- 17 prosent av investeringene i 2024 gikk til grunnskoler, ifølge KS' regnskapsundersøkelse.
- Kommunenes regnskapsresultater har forverret seg, med 138 kommuner som har negativt netto driftsresultat.
- Økte driftsutgifter, spesielt innen sosialhjelp, har bidratt til den økonomiske situasjonen.
- Mange kommuner har tappet sine disposisjonsfond, noe som gir liten økonomisk buffer.

Til tross for at skolestruktur og nedlegging av skoler var et hett tema i mange kommuner i fjor, fortsetter kommunene å investere i skolebygg. Det kommer fram i [KS' regnskapsundersøkelse](#) for 2024, som ble lagt fram onsdag.

I alt 17 prosent av investeringene i 2024 har skjedd innen grunnskole. Grunnskole er dermed det nest største området som kommunene investerer penger i (se graf).

De største investeringene finner vi i vann, avløp og renovasjon (24 prosent), mens 9 prosent av investeringene gikk til pleie og omsorg.

– Vi må jo si at vi er litt bekymret for pleie og omsorg, med tanke på at befolkningen blir stadig eldre, sier KS' spesialrådgiver i kommuneøkonomi, Sigmund Engdal. Ifølge Engdal er det ikke nødvendigvis nye skoler kommunene investerer i.

– Mange av dagens skoler er bygd på 1970- og 1980-tallet og har behov for vedlikehold. I alt 225 kommuner har svart på regnskapsundersøkelsen. Brutto investeringer i disse kommunene utgjorde 56,4 milliarder kroner, noe som er en økning på cirka 3,1 milliarder kroner (6 prosent) fra 2023.

4 milliarder i minus

Samtidig viser undersøkelsen at regnskapsresultatet for kommunene har forverret seg i 2024.

Av de 225 kommunene i undersøkelsen er det 138 kommuner (58 prosent) som har negativt netto driftsresultat. Nesten halvparten av disse har et netto driftsresultat som er lavere enn minus 2 prosent av driftsinntektene. En tredjedel av innbyggerne i undersøkelsen bor i disse kommunene.

KS peker på høyt kostnadsnivå, betydelig gjeld, høyt rentenivå, økt etterspørsel etter kommunale tjenester og redusert lokalt handlingsrom som følge av et stadig mer detaljert regelverk som mulige årsaker til utviklingen.

[KS fryktet i fjor høst](#) at resultatet i kommunene ville ende med 15 milliarder kroner i minus. Nye anslag viser at kommunene gikk 4 milliarder kroner i minus i 2024.

Blant annet ble det bevilget [5 milliarder kroner ekstra til kommuner og fylkeskommuner på tampen av året.](#)

– Resultatet i fjor ble heldigvis ikke like svakt som det lå an til i fjor høst, også når vi ser bort fra tilleggsbevilgningen fra regjeringen. En god avkastning på finansplasseringer bidro positivt. I tillegg har kommunene gjort en jobb med å effektivisere og omstille driften av tjenestene, som også betyr redusert nivå på noen tjenester, sier direktør for samfunn, velferd og demokrati i KS, Helge Eide.

– Det er fortsatt en alvorlig økonomisk situasjon i kommunesektoren, sier direktør for samfunn, velferd og demokrati i KS, Helge Eide.

Bruker mer på sosialhjelp

Ifølge regnskapsundersøkelsen økte driftsutgiftene mer enn driftsinntektene i fjor. Det er tredje år på rad at dette skjer.

Av tjenesteområdene er det sosial som har sterkest vekst i brutto driftsutgifter, med nesten 11 prosent eller 2,3 milliarder kroner. Bidrag til livsopphold står for 60 prosent av veksten. Dette har imidlertid sammenheng med det forkortede introduksjonsprogrammet for flyktninger fra Ukraina, som fører til at mange har gått over fra introduksjonsprogrammet til økonomisk sosialhjelp, ifølge KS.

Barnevern er et annet område med høy utgiftsvekst fra 2023 til 2024 med 6,9 prosent. Administrasjon og kommunale veier har lavest utgiftsvekst med om lag 2 prosent.

Tapper fondene

Den stramme kommuneøkonomien har også ført til at flere kommuner har tappet sine disposisjonsfond, slik at de har ingen eller liten økonomisk buffer.

10 prosent av kommunene i undersøkelsen har brukt opp hele sitt disposisjonsfond, mens ytterligere 16 prosent har fond på mellom 0 og 5 prosent av driftsinntektene.

– Det er fortsatt en alvorlig økonomisk situasjon i kommunesektoren. Den viktigste grunnen er at tjenestene over tid er blitt underfinansiert fra staten. I årene framover blir det mangel på både arbeidskraft og penger, mens det blir dobbelt så mange eldre over 80 år. Det er helt nødvendig med store omstillinger i kommunesektoren, og derfor er det viktig at nasjonale politikere gir lokalpolitikere handlingsrom til å finne gode lokale løsninger, sier Eide.

Fakta om regnskapsundersøkelsen 2024

- KS har spurt kommuner og fylkeskommuner om regnskapstall for 2024.
- Det er mottatt svar fra 225 kommuner med 84,5 prosent av folkemengden utenom Oslo og alle fylkeskommuner.
- KS har ikke mottatt tall fra Oslo. 63 prosent av kommunene utenom Oslo har dermed svart på undersøkelsen.
- Regnskapsundersøkelsen har en overvekt av svar fra større kommuner. Alle kommuner med over 50.000 innbyggere har svart på undersøkelsen.
- Lavest svarprosent er det fra kommunene med under 3.000 innbyggere med 50 prosent.